

Paralelné programovanie

Message Passing Interface

Ing. Michal Čerňanský, PhD.

Fakulta informatiky a
informačných technológií,
STU Bratislava

Prehľad tém

- Základné princípy programátorských modelov zasielania správ
 - Základné stavebné kamene: operácie „send“ a „receive“
 - Topológia a mapovania
 - Prelínanie komunikácie a výpočtov
 - Kolektívne komunikačné a výpočtové operácie
 - Skupiny a komunikátory
-

Základné princípy programátorských modelov zasielania správ

- Logický pohľad na paralelný systém:
 - P procesov - každý s vlastným priestorom adres
- Každý údaj patrí do práve jedného priestoru adres – explicitné rozdelenie do priestorov a umiestnenie údajov do priestorov
- Všetky interakcie vyžadujú kooperáciu dvoch procesov
 - Proces ktorý vlastní údaje
 - Proces ktorý chce pristúpiť k údajom

Základné princípy programátorských modelov zasielania správ

- MPI programy sú často riešené pomocou asynchrónnych a voľne synchrónnych paradigiem.
 - Asynchrónne paradigmy – súbežné úlohy sú vykonávané asynchrónne
 - Voľne synchrónne paradigmy – úlohy alebo podmnožiny úloh sa synchronizujú v priebehu vykonávania výpočtu, medzi synchronizáciami úlohy sú vykonávané asynchrónne
- Väčšina programov využíva SPMD model

Základné stavebné kamene: operácie „send“ a „receive“

■ Prototypy operácií:

```
send(void *sendbuf, int nelems, int dest)
```

```
receive(void *recvbuf, int nelems, int source)
```

■ Napríklad nasledujúce fragmenty zdr. kódu:

P0

```
a = 100;
```

```
send(&a, 1, 1);
```

```
a = 0;
```

P1

```
receive(&a, 1, 0)
```

```
printf("%d\n", a);
```

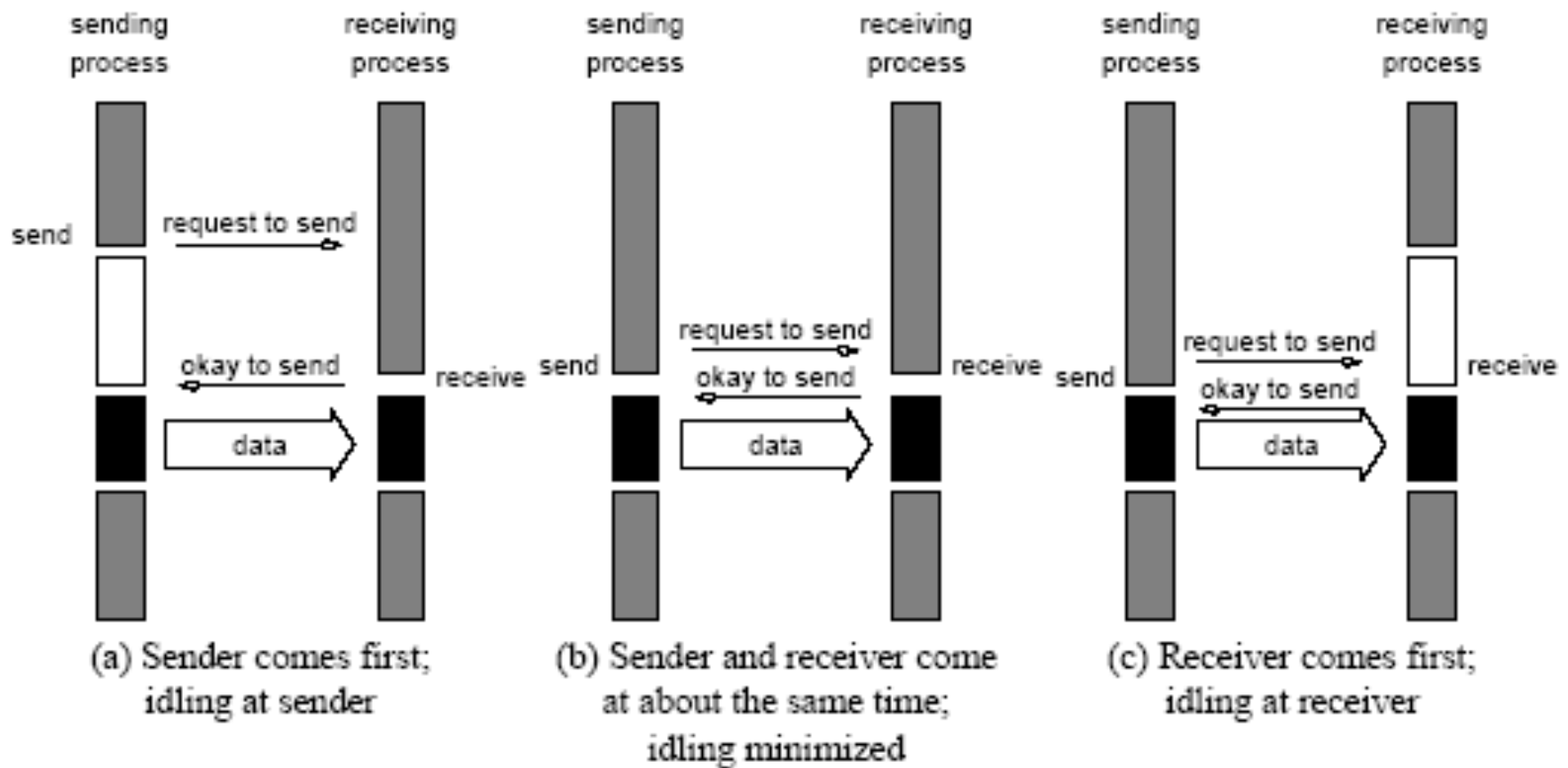
■ Sémantika send operácie: po vykonaní hodnota prijatá P1 procesom musí byť 100

Blokujúce operácie zasielania správ bez vyrovnávacej pamäte

- Jednoduchý spôsob realizovania send/receive sémantiky: send je ukončené len ak je to bezpečné
- Blokujúci „send“ bez vyrovnávacej pamäte – operácia neskončí, kým nie je vyvolaný prislúchajúci „receive“
- Čakanie a uviaznutie – najčastejšie problémy s blokujúcimi „send“ operáciami bez vyrovnávacej pamäte

Blokujúce operácie zasielania správ bez vyrovnávacej pamäte

- „send“ a „receive“ v rôznych časoch - réžia

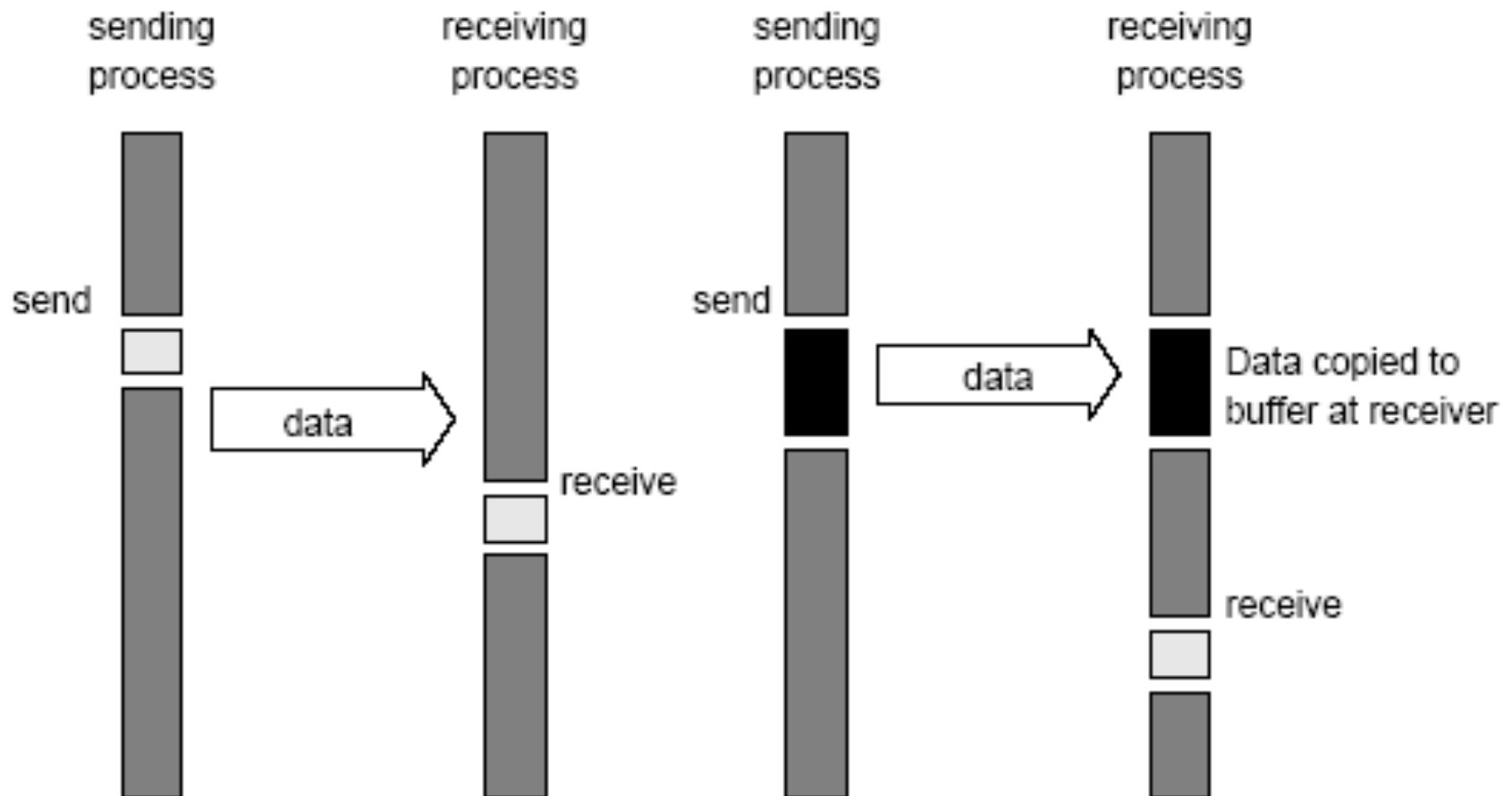

Blokujúce operácie zasielania správ s vyrovnávacou pamäťou

- Jednoduché riešenie vzhľadom na čakanie a uviaznutie – použitie vyrovnávacej pamäte na strane odosielateľa aj príjemateľa
- Pri použití vyrovnávacej pamäte – odosielateľ skopíruje údaje do pamäte a skončí po skončení operácie kopírovaním
- Údaje kopírované do vyrovnávacej pamäte aj na strane prijímateľa
- Vyrovnávacia pamäť odľahčuje čakanie za cenu väčšej réžie spojennej s kopírovaním

Blokujúce operácie zasielania správ s vyrovnávacou pamäťou

- (a) Použitý komunikačný HW, (b) bez HW - réžia

Blokujúce operácie zasielania správ s vyrovnávacou pamäťou

- Konečná veľkosť vyrovnávacej pamäte – značný dosah na výkonnosť
- Konzument pomalší ako producent?

P0	P1
<pre>for (i = 0; i < 1000; i++) { produce_data(&a); send(&a, 1, 1); }</pre>	<pre>for (i = 0; i < 1000; i++){ receive(&a, 1, 0); consume_data(&a); }</pre>

Blokujúce operácie zasielania správ s vyrovnávacou pamäťou

- Uviaznutie je možné aj keď použitie „buffer-ov“

P0

```
receive(&a, 1, 1);
```

```
send(&b, 1, 1);
```

P1

```
receive(&a, 1, 0);
```

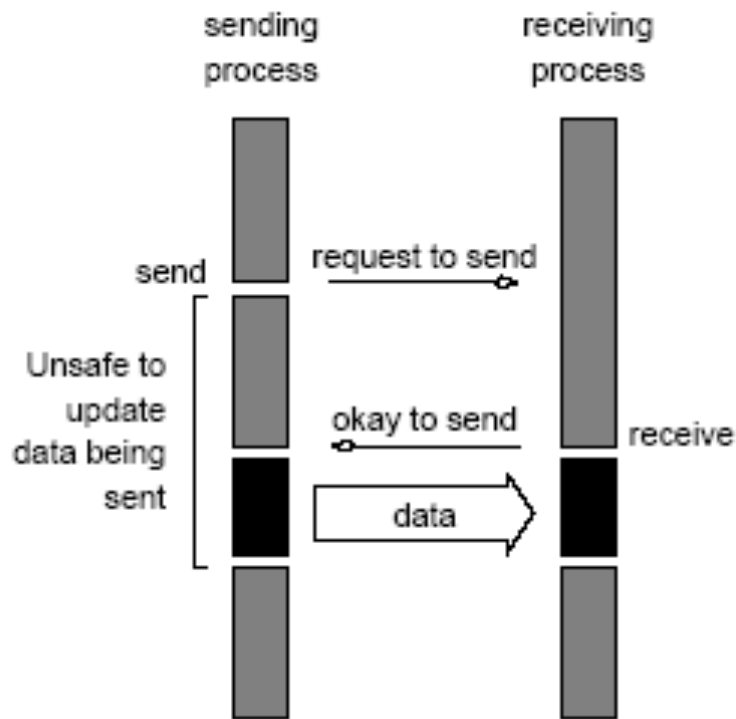
```
send(&b, 1, 0);
```

Neblokujúce operácie zasielania správ

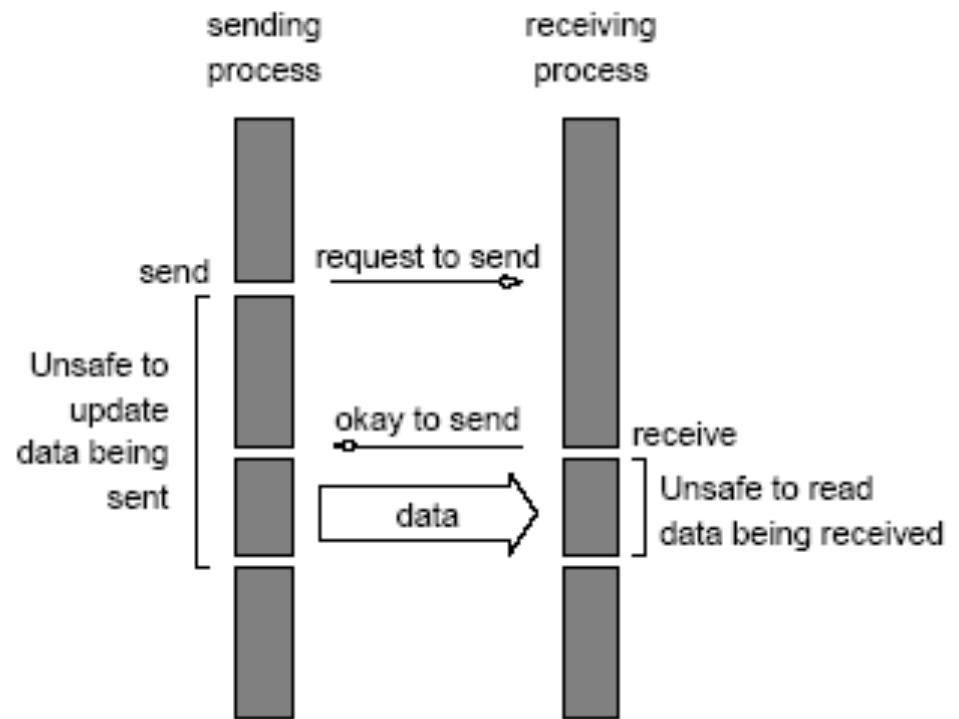
- Programátor je zodpovedný za sémanticky správne operácie „send“ a „receive“
- „send“ a „receive“ končia skôr ako je to sémanticky bezpečné
- Neblokujúce operácie sú zvyčajne kombinované operáciami na zistenie stavu
- Možnosť realizovať prelínanie medzi výpočtami a komunikáciou
- Knižnice zasielania správ zvyčajne poskytujú blokujúce aj neblokujúce primitívy

Neblokujúce operácie zasielania správ

- (a) Použitý komunikačný HW, (b) bez HW - réžia

(a) Without hardware support

(b) With hardware support

Prehľad protokolov “send/receive”

	Blokujúce operácie	Neblokujúce operácie
Vyrovňavacia pamäť	Operácia v odosielajúcom procese skončí po skopírovaní údajov do odosielajúceho buffera	Operácia v odosielajúcom procese skončí po inicializácii kopírovania do vyrovnávacej pamäti.
Bez vyrovnávacej pamäti	Operácia v odosielajúcom procese je blokována (čaká), kým zodpovedajúca „receive“ operácia nie je vykonaná	
	send a receive sémanticky zabezpečené	Programátor musí explicitne zabezpečiť sémantickú správnosť

MPI – Message Passing Interface

- MPI – štandardná knižnica pre paralelné programátorské modely zasielania správ – prenositeľné programy
- Štandard MPI - syntax a sémantika množiny základných funkcií
- Väčšina HW výrobcov paralelných platforiem poskytuje implementáciu MPI
- Rozsiahla knižnica, ale malá podmnožina funkcií môže byť postačujúca

MPI – Message Passing Interface

■ Základné MPI funkcie:

<code>MPI_Init</code>	Inicializácia MPI
<code>MPI_Finalize</code>	Ukončenie MPI
<code>MPI_Comm_size</code>	Zistenie počtu procesov
<code>MPI_Comm_rank</code>	Číslo MPI procesu
<code>MPI_Send</code>	Odoslanie správy
<code>MPI_Recv</code>	Prijatie správy

Inicializácia a ukončenie používania MPI knižnice

- `MPI_Init` – inicializácia MPI prostredia
- `MPI_Finalize` – ukončenie práce s MPI prostredím, uvoľnenie pamäte a pod.
- Prototypy operácií:

```
int MPI_Init(int *argc, char ***argv)
```

```
int MPI_Finalize()
```

- `MPI_Init` – spracovanie argumentov príkazového riadku
- MPI operácie, dátové typy a konštanty majú prefix “MPI_”
- Návratový kód v prípade úspechu `MPI_SUCCESS`

Komunikátory

- Komunikátor definuje komunikačnú doménu – množinu operácií, ktorým je povolené spolu komunikovať
- Informácie o komunikačnej doméne sú v premennej typu `MPI_Comm`.
- Komunikátory sú uvádzané ako argumenty
- Proces môže patriť viacerým (aj prekrývajúcim sa) komunikačným doménam
- Predvolený komunikátor `MPI_COMM_WORLD`
 - všetky procesy

Získavanie informácií od prostredia

- Funkcie `MPI_Comm_size` a `MPI_Comm_rank` - určenie počtu procesov a číslo procesu v skupine procesov.
- Prototypy operácií:

```
int MPI_Comm_size(MPI_Comm comm, int *size)  
int MPI_Comm_rank(MPI_Comm comm, int *rank)
```
- „rank“ procesu – číslo od 0 po veľkosť komunikátora mínus 1.

MPI „Hello World“ program

```
#include <mpi.h>

main(int argc, char *argv[])
{
    int npes, myrank;
    MPI_Init(&argc, &argv);
    MPI_Comm_size(MPI_COMM_WORLD, &npes);
    MPI_Comm_rank(MPI_COMM_WORLD, &myrank);
    printf("From process %d out of %d, Hello World!\n",
        myrank, npes);
    MPI_Finalize();
}
```

Zasielanie a prijímanie správ

- Základné operácie zasielania a prijímania správ:

`MPI_Send` a `MPI_Recv`

- Prototypy funkcií:

```
int MPI_Send(void *buf, int count, MPI_Datatype datatype,  
             int dest, int tag, MPI_Comm comm)
```

```
int MPI_Recv(void *buf, int count, MPI_Datatype datatype,  
             int source, int tag, MPI_Comm comm, MPI_Status *status)
```

- MPI poskytuje dátové typy ekvivalentné s C - prenositeľnosť
- `MPI_BYTE` - byte (8 bitov)
- `MPI_PACKED` – štruktúra vytvorená z rôznych typov
- Značka správy (tag) – od 0 po `MPI_TAG_UB`.

Dátové typy MPI

MPI Dátové typy	C Dátové typy
MPI_CHAR	signed char
MPI_SHORT	signed short int
MPI_INT	signed int
MPI_LONG	signed long int
MPI_UNSIGNED_CHAR	unsigned char
MPI_UNSIGNED_SHORT	unsigned short int
MPI_UNSIGNED	unsigned int
MPI_UNSIGNED_LONG	unsigned long int
MPI_FLOAT	float
MPI_DOUBLE	double
MPI_LONG_DOUBLE	long double
MPI_BYTE	
MPI_PACKED	

Zasielanie a prijímanie správ

- MPI podporuje „žolíka“ (wildcard) pre značku
- Zdroj `MPI_ANY_SOURCE` – ľubovoľný proces u komunikačnej domény môže byť zdrojom
- Zdroj `MPI_TAG_ANY` – správa s ľubovoľnou značkou je akceptovaná
- Na strane prijímateľa dĺžka správy musí byť rovnaká alebo menšia ako pole dĺžka

Zasielanie a prijímanie správ

- Na strane prijímateľa – premenná definujúca stav vykonanej `MPI_Recv` operácie
- Zodpovedajúca dátová štruktúra:

```
typedef struct MPI_Status {  
    int MPI_SOURCE;  
    int MPI_TAG;  
    int MPI_ERROR; };
```

- Funkcia `MPI_Get_count` vráti presný počet prijatých údajov

```
int MPI_Get_count(MPI_Status *status, MPI_Datatype  
                  datatype, int *count)
```


Možnosť uviaznutia

```
int a[10], b[10], myrank;
MPI_Status status;

...
MPI_Comm_rank(MPI_COMM_WORLD, &myrank);
if (myrank == 0) {
    MPI_Send(a, 10, MPI_INT, 1, 1, MPI_COMM_WORLD);
    MPI_Send(b, 10, MPI_INT, 1, 2, MPI_COMM_WORLD);
}
else if (myrank == 1) {
    MPI_Recv(b, 10, MPI_INT, 0, 2, MPI_COMM_WORLD);
    MPI_Recv(a, 10, MPI_INT, 0, 1, MPI_COMM_WORLD);
}
```

...

Možnosť uviaznutia

- Cyklické zasielanie správ: proces i posiela procesu $i+1$

```
int a[10], b[10], npes, myrank;
MPI_Status status;

...
MPI_Comm_size(MPI_COMM_WORLD, &npes);
MPI_Comm_rank(MPI_COMM_WORLD, &myrank);
MPI_Send(a, 10, MPI_INT, (myrank+1)%npes, 1,
         MPI_COMM_WORLD);
MPI_Recv(b, 10, MPI_INT, (myrank-1+npes)%npes, 1,
        MPI_COMM_WORLD);

...
```

Možnosť uviaznutia

```
int a[10], b[10], npes, myrank;
MPI_Status status;

...
MPI_Comm_size(MPI_COMM_WORLD, &npes);
MPI_Comm_rank(MPI_COMM_WORLD, &myrank);
if (myrank%2 == 1) {
    MPI_Send(a, 10, MPI_INT, (myrank+1)%npes, 1,
             MPI_COMM_WORLD);
    MPI_Recv(b, 10, MPI_INT, (myrank-1+npes)%npes, 1,
             MPI_COMM_WORLD);
}
else {
    MPI_Recv(b, 10, MPI_INT, (myrank-1+npes)%npes, 1,
             MPI_COMM_WORLD);
    MPI_Send(a, 10, MPI_INT, (myrank+1)%npes, 1,
             MPI_COMM_WORLD);
}
```

Simultánne zasielanie a prijímanie správ

- Vzájomná výmena správ – MPI poskytuje nasledujúcu funkciu:

```
int MPI_Sendrecv(void *sendbuf, int sendcount,
                 MPI_Datatype senddatatype, int dest, int
                 sendtag, void *recvbuf, int recvcount,
                 MPI_Datatype recvdatatype, int source, int recvtag,
                 MPI_Comm comm, MPI_Status *status)
```

- Argumenty zahŕňajú argumenty „send“ a „receive“ funkcií. Možnosť použiť rovnaký „buffer“ pre „send“ a „receive“:

```
int MPI_Sendrecv_replace(void *buf, int count,
                         MPI_Datatype datatype, int dest, int sendtag,
                         int source, int recvtag, MPI_Comm comm,
                         MPI_Status *status)
```

Topológie a mapovania

- MPI umožňuje programátorovi organizovať procesory do logických k-dimenzionálnych mriežok
- ID procesorov z `MPI_COMM_WORLD` môžu byť mapované do iných komunikátorov zodpovedajúcich viac-dimenzionálnych mriežok rôznymi spôsobmi
- Vhodnosť mapovania je určená programom a topológiou paralelného počítačového systému

Topológie a mapovania

■ Mapovanie procesorov na 2D mriežku

0	1	2	3
4	5	6	7
8	9	10	11
12	13	14	15

(a) Row-major mapping

0	4	8	12
1	5	9	13
2	6	10	14
3	7	11	15

(b) Column-major mapping

0	3	4	5
1	2	7	6
14	13	8	9
15	12	11	10

(c) Space-filling curve mapping

0	1	3	2
4	5	7	6
12	13	15	14
8	9	11	10

(d) Hypercube mapping

Vytváranie a používanie kartézskych topológií

- Vytvorenie kartézskych topológií:

```
int MPI_Cart_create(MPI_Comm comm_old, int ndims,  
    int *dims, int *periods, int reorder,  
    MPI_Comm *comm_cart)
```

- ID zo starého komunikátora – nový komunikátor s dimenziami podľa dims
- Každý procesor môže byť identifikovaný v novej kartézskej topológii vektorom domenzií

Vytváranie a používanie kartézskych topológií

- Zasielanie a prijímanie správ vyžaduje jednodimenzionálne id – rank do kartézskych súradníc a späť:

```
int MPI_Cart_coord(MPI_Comm comm_cart, int rank,  
                  int maxdims, int *coords)
```

```
int MPI_Cart_rank(MPI_Comm comm_cart, int *coords,  
                  int *rank)
```

- Posunutie – najčastejšia operácia v kartézskych topológiach – zistenie zdrojového a cieľového procesu:

```
int MPI_Cart_shift(MPI_Comm comm_cart, int dir,  
                  int s_step, int *rank_source, int *rank_dest)
```


Prelínanie komunikácie a výpočtov

- **Neblokujúci „send“ a „recieve“:**

```
int MPI_Isend(void *buf, int count, MPI_Datatype  
    datatype, int dest, int tag, MPI_Comm comm,  
    MPI_Request *request)
```

```
int MPI_Irecv(void *buf, int count, MPI_Datatype  
    datatype, int source, int tag, MPI_Comm comm,  
    MPI_Request *request)
```

- **Návrat z funkcií skôr ako operácie zaslanie alebo prijatia skončené - funkcia MPI_Test testuje stav operácie:**

```
int MPI_Test(MPI_Request *request, int *flag,  
    MPI_Status *status)
```

- **MPI_Wait čaká na dokončenie opeácie.**

```
int MPI_Wait(MPI_Request *request, MPI_Status  
    *status)
```

Riešenie uviaznutia

```
int a[10], b[10], myrank;
MPI_Status status;

...
MPI_Comm_rank(MPI_COMM_WORLD, &myrank);
if (myrank == 0) {
    MPI_Send(a, 10, MPI_INT, 1, 1, MPI_COMM_WORLD);
    MPI_Send(b, 10, MPI_INT, 1, 2, MPI_COMM_WORLD);
}
else if (myrank == 1) {
    MPI_Recv(b, 10, MPI_INT, 0, 2, &status, MPI_COMM_WORLD);
    MPI_Recv(a, 10, MPI_INT, 0, 1, &status, MPI_COMM_WORLD);
}

...
```

- Nahradenie blokujúcich operácií neblokujúcimi odstráni uviaznutie

Kolektívne komunikačné a výpočtové operácie

- MPI – široká množina funkcií pre bežné kolektívne operácie
- Každá kolektívna operácia definovaná na skupine danej komunikátorom
- Všetky procesy musia zavolať operáciu

Kolektívne komunikačné operácie

- **Barrierová synchronizácia:**

```
int MPI_Barrier(MPI_Comm comm)
```

- **Broadcast (jeden pre všetkých):**

```
int MPI_Bcast(void *buf, int count, MPI_Datatype  
datatype, int source, MPI_Comm comm)
```

- **Redukcia (všetky do jedného):**

```
int MPI_Reduce(void *sendbuf, void *recvbuf, int  
count, MPI_Datatype datatype, MPI_Op op, int  
target, MPI_Comm comm)
```

Preddefinované operácie redukcie

Operation	Meaning	Datatypes
MPI_MAX	Maximum	C integers and floating point
MPI_MIN	Minimum	C integers and floating point
MPI_SUM	Sum	C integers and floating point
MPI_PROD	Product	C integers and floating point
MPI_LAND	Logical AND	C integers
MPI_BAND	Bit-wise AND	C integers and byte
MPI_LOR	Logical OR	C integers
MPI_BOR	Bit-wise OR	C integers and byte
MPI_LXOR	Logical XOR	C integers
MPI_BXOR	Bit-wise XOR	C integers and byte
MPI_MAXLOC	max-min value-location	Data-pairs
MPI_MINLOC	min-min value-location	Data-pairs

Kolektívne komunikačné operácie

- `MPI_MAXLOC` kombinuje dvojice (v_i, l_i) a vráti dvojicu (v, l) takú, že v je maximum zo všetkých v_i a l je zodpovedajúce l_i (ak viaceré, tak najmenšie l_i)

- `MPI_MINLOC` – minimum z v_i .

Value	15	17	11	12	17	11
Process	0	1	2	3	4	5

`MinLoc(Value, Process) = (11, 2)`

`MaxLoc(Value, Process) = (17, 1)`

Kolektívne komunikačné operácie

■ Dátové typy pre MPI_MAXLOC a MPI_MINLOC

MPI dátový typ	C dátový typ
MPI_2INT	dvojica int-ov
MPI_SHORT_INT	short a int
MPI_LONG_INT	long a int
MPI_LONG_DOUBLE_INT	long double a int
MPI_FLOAT_INT	float a int
MPI_DOUBLE_INT	double a int

Kolektívne komunikačné operácie

- Ak je výsledok redukčnej operácie potrebný vo všetkých procesoch:

```
int MPI_Allreduce(void *sendbuf, void *recvbuf,  
    int count, MPI_Datatype datatype, MPI_Op op,  
    MPI_Comm comm)
```

- Výpočet čiastočnej redukcie:

```
int MPI_Scan(void *sendbuf, void *recvbuf,  
    int count, MPI_Datatype datatype,  
    MPI_Op op, MPI_Comm comm)
```


Kolektívne komunikačné operácie

- Operácia „zhromaždenia“ (gather):

```
int MPI_Gather(void *sendbuf, int sendcount,  
MPI_Datatype senddatatype, void *recvbuf,  
int recvcount, MPI_Datatype recvdatatype,  
int target, MPI_Comm comm)
```

- Operácia „zhromaždenia“ pre všetky procesy:

```
int MPI_Allgather(void *sendbuf, int sendcount,  
MPI_Datatype senddatatype, void *recvbuf,  
int recvcount, MPI_Datatype recvdatatype,  
MPI_Comm comm)
```

- Operácia „rozptýlenia“ (scatter):

```
int MPI_Scatter(void *sendbuf, int sendcount,  
MPI_Datatype senddatatype, void *recvbuf,  
int recvcount, MPI_Datatype recvdatatype,  
int source, MPI_Comm comm)
```

Kolektívne komunikačné operácie

- „Osobná“ komunikácia každý s každým:

```
int MPI_Alltoall(void *sendbuf, int sendcount,  
                MPI_Datatype senddatatype, void *recvbuf,  
                int recvcount, MPI_Datatype recvdatatype,  
                MPI_Comm comm)
```

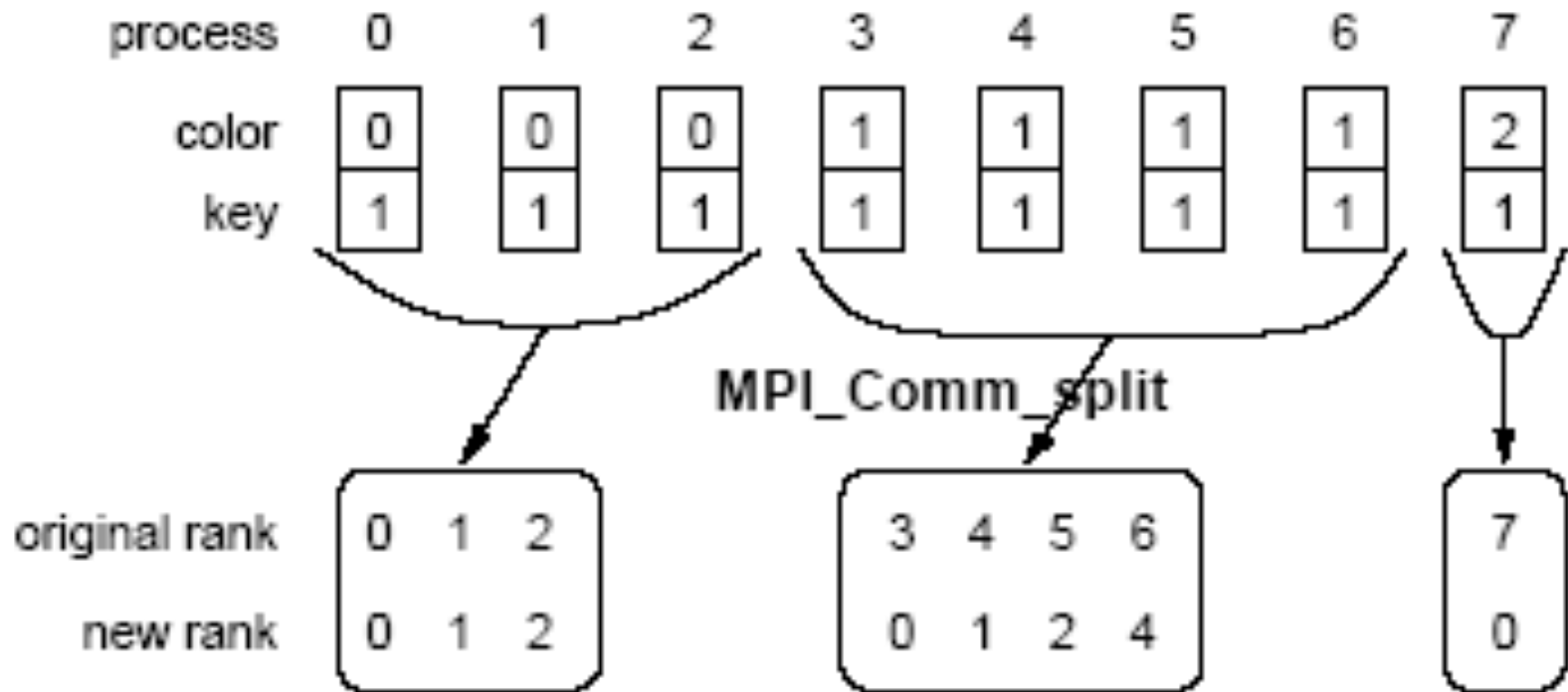
- Množina funkcií pre bežné kolektívne operácie - významné uľahčenie implementácie mnohých problémov

Skupiny a komunikátory

- V mnohých paralelných algoritmoch komunikácia musí byť zúžená na podmnožinu procesov
- MPI – mechanizmy na rozdeľovanie skupiny procesov zodpovedajúcich komunikátoru do podskupín každá zodpovedajúca inému komunikátoru
- Najjednoduchší takýto mechanizmus:

```
int MPI_Comm_split(MPI_Comm comm, int color,  
    int key, MPI_Comm *newcomm)
```

Skupiny a komunikátory

Skupiny a komunikátory

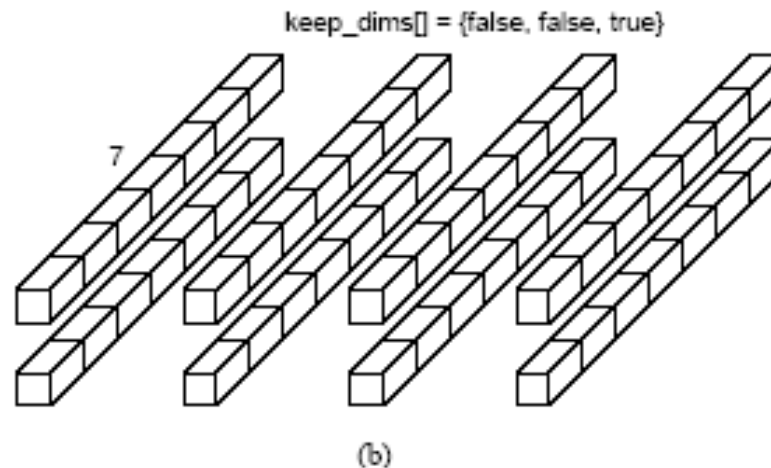
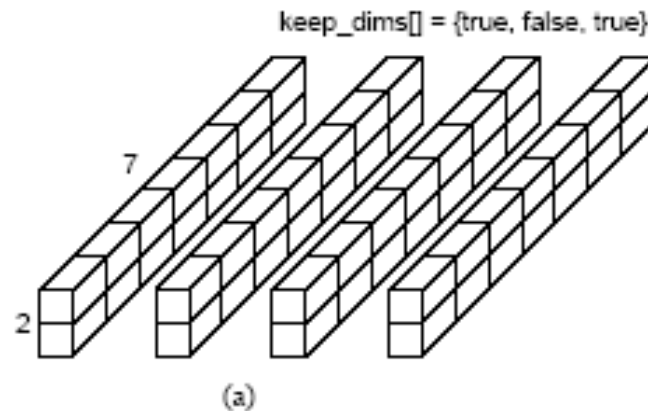
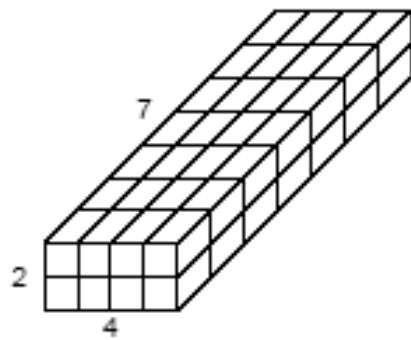
- V mnohých paralelných algoritmoch procesy sú organizované do virtuálnej mriežky, a v rôznych krokoch algoritmu komunikácia musí byť obmedzená na rôzne podmnožiny mriežky
- MPI poskytuje možnosť rozdeliť kartézsku topológiu do mriežok nižších dimenzií:

```
int MPI_Cart_sub(MPI_Comm comm_cart, int *keep_dims,  
                MPI_Comm *comm_subcart)
```

- Ak `keep_dims[i]` je „true“ tak *i*-ta dimenzia je ponechaná v topológii
- Súradnice procesu v pod-mriežke vytvorenej pomocou `MPI_Cart_sub` môžu byť získané zo súradníc pôvodnej topológie ignorujúc súradnice „maskovaných“ dimenzií

Skupiny a komunikátory

- Rozdelenie kartézskej topológie $2 \times 4 \times 7$ na 4 podskupiny $2 \times 1 \times 7$ a 8 podskupín $1 \times 1 \times 7$

Zdroje

- openmp.org
- <https://computing.llnl.gov/tutorials/openMP>